

Sluipmoordenaars in pioen

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
0252-340 301 / 06-513 122 07
Fotografie: René Faas

Dat de pioen geen makkelijke teelt is, is al een tijdje duidelijk. Naast allerlei vraagstukken over de bemesting en onkruidbestrijding, is er een aantal kwalen die door onderschatting of gebrek aan basiskennis een groot gevaar vormen voor de teelt. De belangrijkste kwalen die meer aandacht vragen, zijn de gestage uitbreiding van *Phytophthora*, het gebrek aan kennis over de levenswijze van de wortelboorder en hagelschot.

PHYTOPHTHORA

Phytophthora in pioen leidt vaak een verscholen leven. In het voorjaar is de aantasting, die dan vanuit de bodem de eerste takjes besmet, het meest herkenbaar. Aan de voet van de plant zie je kleine zwarte scheutjes die in het kopje krom staan. *Phytophthora* breidt zich vrijwel altijd uit als het niet wordt bestreden. Het lijkt erop dat de ziekte in het najaar en in de winterperiode in de grond voortwoekert. De gevoeligste soorten lijken 'Duchess de Nemours' en 'Kansas' en dit jaar ook 'Alex Fleming', maar eigenlijk worden in alle soorten aantastingen ontdekt; we hebben nog te weinig ervaring met

deze ziekte. De eerste aantasting werkt een beetje als stekers in tulp. Als het warmer en vochtiger wordt, worden de bladeren van de plant aangetast. Dit lijkt op schade door het klimaat. Bij vochtig weer kan de aantasting sterk uitbreiden en zo kan een grote, besmette plek ontstaan.

WORTELBOORDER

De wortelboorder in pioen is waarschijnlijk niet een enkele boorder, maar kent meerdere variëteiten. De larve die de schade veroorzaakt, zit vrijwel onaantastbaar helemaal onderin de plant waardoor geen enkel chemisch middel effectief is. In het voorjaar maakt de larve een gang naar de oppervlakte (herkenbaar aan de gaatjes) en kruipt hij direct weer naar beneden om te ontpoppen. Op de terugweg laat hij zijde achter, hieraan zijn de gangetjes van de boorder te herkennen. Na de metamorfose kruipt de pop via de met zijde behangen gang naar boven en blijft enkele dagen op de grens tussen grond/lucht zitten om op te drogen. Dit is aan het begin van de bloeiperiode. Hierna vliegt hij uit en strooit in de directe omgeving ongeveer honderd eitjes uit. De eitjes komen in een tot twee weken uit en de larfjes kruipen binnen vier weken naar de diepte. In dit stadium is de wortelboorder te bestrijden. Tussen twee en zes weken na het vliegen moet de Botanigard,

liefst twee keer, perfect worden toegepast. Eerder, later of toepassen op droge grond is zinloos.

HAGELSCHOT

Hagelschot is de foutieve naam voor een pleksgewijs optredend verschijnsel. Er ontstaat smet in de net volgroeide bladeren die verminking van de bladeren veroorzaakt; er vallen zelfs gaten in. Het verschijnsel treedt op ruim voor de bloei en ontwikkelt zich tot enkele weken na de bloei. Hierna stopt de aantasting. Iedereen die bij de bloei heeft gespoten, denkt dus dat dit heeft geholpen. Wie niet heeft gespoten, ziet de aantasting echter ook stoppen. Op dit moment is er nog geen eensluitende oorzaak voor dit fenomeen gevonden. We gaan er vanuit dat er regelmatig een bacterie in het spel is, maar dat is niet zeker. Waarschijnlijk is meer overleg en onderzoek nodig om het probleem aan te pakken. De aantastingen komen vaak streeksgewijs voor en vaak verdwijnen ze ook weer. Het lijkt er wel op dat de aantasting, als hij terugkomt, op dezelfde plek verschijnt als het jaar ervoor. Het is belangrijk dat zo veel mogelijk kwekers de aantasting laten onderzoeken zodat er meer over bekend wordt. Zomaar gokken met een middel en denken dat het heeft geholpen, is geen duurzame oplossing.

